



זמני שבת קודש

רבונו היום	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
21:15	20:28	19:27	ירושלים
21:19	20:30	19:25	חיפה
21:16	20:29	19:28	

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה



הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

קדושת העיניים

איך נותנים את כל הלב לקב"ה - אם שומרים כראוי על העיניים

התורה הקדושה

נתאר לעצמנו יהודי יקר, שהבוס שלו מלחיצו בעבודה, ודורש ממנו הספקים גבוהים במיוחד. לא זו אף זו - השדכן של בנו לוחץ לתשובה, והמתווך של הדירה אומר שיש לו קונה וחבל להחמיץ... נתאר לעצמנו את אותו יהודי מקבל החלטה 'אמיצה': השבוע הזה אני לא נושם, לא כי אני לא רוצה, פשוט אני לא יכול - אין לי זמן! השבוע הזה אינני אוכל - אין לי את הפנאי לכך!

כל בר דעת יגחך מיד. אי אפשר לעצור את הנשימה, בכל תנאי לחץ בעולם. לא שייך שלא לאכול, גם אם השעה דחוקה. יש לאדם צרכים בסיסיים קריטיים בהחלט, שעליהם אי אפשר לוותר, פשוט לא שייך אחרת, ויהי מה!

התורה מחיה אותנו, כי הם חיינו. שעות הלימוד שלנו הן שעות ההנשמה היומית, אלו השעות שנותנות לנו טעם בחיים, זה הזמן שנותן לנו כוחות, שמעניק לנו את היתרון האיכותי, שהופך אותנו לאנשים טובים יותר. כשאנו לומדים אנו מתחברים לקשר הרוחני השמימי שלנו ומשם אנו מקבלים כוחות, ולכן שעות ההנשמה הרוחנית מדי יום - הן הבסיס לקיומנו, הן הראשונות במעלה, אינן ברורות ויתור או ביטול באף מחיר בעולם!

למען ההצלחה והחיבור שלנו עם התורה, הבה נפנים את המסר הזה. הבה נאמץ את סדרי הלימוד שלנו בכל ליבנו, נחזיק את שעות השיעור היומי בכל מחיר, לא נוותר עליהם באף מצב, לא נתפשר עליהם גם בימים הלחוצים ביותר, מתוך הבנה שההתמסרות שלנו לתורה מעניקה לנו את החיבור והקשר לתורה, ומעניקה לנו את הגנתה ושמירתה השמימית, בד בבד עם ברכתה העצומה בחיי המעשה שלנו.

כך נזכה לעלות ולהתעלות בתורה, ולהודות מדי ערב בשמחה ובהתרגשות: 'מודה אני לפניך... ששמת חלקי מיושבי בית המדרש!'

ומבלבל את האדם, השכל אומר לאדם "מה קרה לך?" אבל הלב מחליט משפיע וקובע. הגיעו לאיבוד שליטה. - עולם התורה יש לו שליטה על הגוף, המוח אומר לו זה אסור, זה לא טוב, והוא מתגבר. לבן תורה יש בלמים, הוא יכול לעצור את עצמו. השכל הוא בעל הבית על הלב.

כמה צריכים לשמוח שיש בידנו את המוט ואת השוט אנחנו מובילים אנחנו לא מובלים. גוררים ולא נגררים. מושלים ולא נמשלים. מי שהוא עבד ליצור, הוא עבד לעבד, הוא עבד לדברים שפלים, עבד לעשות מעשה בהמה. כחחול המנקר כל הזמן באשפה, כפרה הלועסת בלי גבול ומידה. מי שהוא עבד לקב"ה הוא אדון, עבד מלך מלך, מי שנכנע לצו שכלו, לצו הבורא עולם, ומתגבר על יצרו, הוא אדון, הוא מלך!

לכן "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך", ומודים אנחנו בכל יום ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת, וחיי עולם נטע בתוכנו! כי יש בנו כוחות לתקן את עצמינו, להשליט את הדעה והדיבור על הגוף והטבע, כי יש בנו שכל אלוקי ונשמה נצחית ואפשר להמשיל אותה על הגוף וכל תולדותיו הכלים והבלים!

כמה צריכים אם כן לרקוד ולשמוח ולהודות לה' יתברך על זה שאנחנו באים לשיעורי תורה, שומעים לקח ומוסר ומתקנים את מעשינו, ופותחים את הלב והמוח להאיר את אור השכינה הק' בקרבנו, להשליט בה יראת שמים ומידות טובות, שהאדם ירכב על הגוף ולא להפך!

בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין. אכן כך בראתי יצר הרע, אבל בראתי לו תרופה והיא תורה. ואמרו שם, אם פגע בך מנוול זה משכחו לבית המדרש, אם אבן הוא נימוח, אם ברזל הוא מתפוצץ, שנא' הוי כל צמא לכו למים, ונא' הלא כה דברי כאש נאום ה' וכפטיש יפוצץ סלע. גם אם הוא פלדה התורה ממיסה אותו.

שיעורי תורה זה בית חרושת לבני אדם, בית יוצר למלאך עלי אדמות. כאן בבית המדרש אתה מחזק את הבלמים, אתה מחזק את המעצורים, כאן אתה רוכש טאבו על הלב. הרחוב? משליט את הלב עליך. מנורה טהורה, הקנה המרכזי העיניים אם העיניים קדושות כל הגוף זך וטהור, כי אין גישה ליצר הרע. אם חלילה העיניים הפקדו, כל הגוף טמא, ולאן יורדים!

שבת שלום!
מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

אמר שלמה המלך: "תנה בני לבך לי ועיניך דרכי תצננה" (משלי טו) פירוש - אם אתה רוצה להיות בעל הבית על הלב, שמור על העיניים. אם אתה רוצה לתת לי את הלב, תן לי את העיניים שלך, ואז הלב גם הוא שלך. אתה בעלים על העיניים אתה בעל בית על הלב! אם העיניים הם הפקר גם הלב אינו שלך. ובירושלמי איתא על פסוק זה: אמר הקב"ה אי יבית לי לבך ועיניך אנא ידע דאת שלי. ואז"ל גמירי דאין יצר הרע שולט אלא במה שענינו רואות! שהעיניים רואות היה לו לומר, למה אמרו "עיניו"? אלא שאם אינו שומר על העיניים, הם "עיניו" של היצר, הוא מוליך את העיניים, הוא מוביל, הוא הבעלים, "אשר אתם זונים אחריהם". עיני היצר הם ולא עיניך!

על כן יאמרו המושלים ביצורם בואו ונחשוב חשבוננו של עולם הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עברה כנגד הפסדה! אדם ששומר על העיניים הוא מושל ביצורו. כמו יוסף המושל בכל אשר לו. אבל מי שאינו שומר על העיניים הוא שבו! הוא אסיר! הוא קשור ככלב בחטא! כמה אומלל בן אדם זה! הוא שבו יצה"ר, הוא לא בעלים על הגוף שלו עצמו!

אמרו חכמים "מאן מלכי רבנן" בן תורה הוא המלך. למה? כי בן תורה הוא שולט ברמ"ח האיברים ושס"ה גידים שלו, אינו זז פסיעה וצעד בלי לשאול אם הדבר נכון וטוב לעשות או לא, הלב והרגש, הרצון והחשק לא מכתיבים לו את החיים, הוא שולט על הלב. "צדיקים ליבם ברשותם, רשעים ברשות ליבם". הרשעים הלב בעלים עליהם, הוא מוביל אותם, אין להם שליטה על הגוף, אבל צדיקים ליבם ברשותם, שום אבר בגוף לא עושה פעולה בלי הוראה מלמעלה, בלי הוראה מהמוח.

כתוב ברמב"ם דברים נפלאים ויסודיים: יש באדם שני כחות, המורגשות והמושכלות. ובדרך כלל, המורגשות גוברות על המושכלות, ורק על ידי עסק התורה הקדושה - מתגברים המושכלות על המורגשות! מושכלות זה הידיעה השכלית של האדם, מורגשות זה מה שהלב מרגיש, מה שהוא חומד. כל החיים של האדם הם המלחמה בין המושכל והמורגש. המוח מחד זה המושכל, הלב מצד אחד מושך את האדם ליצרים רעים, השכל אומר לו "אסור לך". אדם בלי תורה הלב שולט עליו, אדם בן תורה הוא שולט על הלב, הוא הבעל הבית. ואומר הרמב"ם שרק ע"י עסק התורה יכול אדם להשליט את המושכל על המורגש, את המוח על הלב.

וכמו שרואים ברחובות, שהלב מוביל לביוליים

ההקדשה השבועית

הצנים הם אנוש לתקיים

אלפי טלמי צארי המרדכי

הנצחתםם או לעיני קדושתם

התקשרו עכשיו: 05-04-000-000

לימינו
יידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צורי בן רחל
דייזה בת חוה

לישיך
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ספיר בת עליזה
לידך בת עליזה

לחובלתי
אסף בן חיה
רושין בן דיה
אלעד בן עונה
אלדד בן יודנה

לעילוי נשמות
שלמה בן גלן לזן
סיגלית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילנדה
יואב בן חנה



סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

תחנת כח

הסיפור הבא, מצמרר כל לב, מטלטל כל נפש. הוא מסופר מפי גיבוריו החיים עימנו ומעידים עליו בפה מלא ובלב רוטט מהתרגשות:

ר' יוסי א., הוא סוכן נסיעות מוכר באנטוורפן, בלגיה. משרדו שוכן בלב הרובע העסקי, ומשם הוא נותן שירות למאות לקוחות, אותם צבר בעמל כפיים של שירות ושירות, ועוד הפעם שירות. חוג לקוחותיו הלך והתרחב, וכלל כבר כמה עשרות אנשי עסקים המרבים לטוס ליעדים בעולם, שהיוו את עיקר מקור פרנסתו. הפרנסה היתה מצויה ברווח, אך הסיפוק, כוחות הנפש, היכולות האישיות - הלכו ונחלשו...

יוסי חש בחסר הזה, ולקח לו את הזמן לעמוד על טיבו. כשהתיידי שיעור הדף היומי סמוך למשרדו - הרגיש כי זהו הרגע, זה המקום, כאן מצויה תחנת הכח. על אתר החליט להצטרף לשיעור היומי, והיה לאחד ממשתתפיו הקבועים הבולטים ביותר, שבאו מדי יום כדי להתחבר, כדי להרגיש את הקשר, כדי לקבל את הכוחות מדף הגמרא המעניק אושר וסיפוק...

כך, מדי יום, בשעה 1:55 בצהריים, היה יוסי מניח שלט קטן על שולחנו, עליו נכתב באותיות מוחבות: 'בין 2:00 ל-3:00 המשרד סגור'. כשמגיד השיעור פצח בשיעור היומי המרתק, חש יוסי אושר ממלא את לבו, התורה כובשת את נפשו, הבנת הסוגיא הנלמדת ממלאת אותו בסיפוק ומתיקות, מעניקה לו כוחות ועוצמות להמשך היום...

במשך 5 שנים נמשך נוהג זה, שכלל את סגירת המשרד לשעה בצהרי היום לצורך השיעור היומי, וגם כיבוי הטלפון הסלולרי למשך שעת השיעור. הלקוחות למדו את שעות השירות המעודכנות, ואף העריכו את מסירותו להתנתק לשעה מהעסקים הבעורים, ולהימלט לחיקו החמים של דף הגמרא...

עד ליום אחד, היה זה יום שני, ט' באלול תשנ"ח. בשעה אחת וחצי בערך צלצל הטלפון, ועל הקו היה לקוח ותק שכבר הפך לידיד אישי, איש עסקים מצליח המזמין טיסה כמעט מדי שבוע. 'אני צריך לחזור, מאנטוורפן לניו יורק', אמר הלקוח בקצרה, 'וגם חשוב לי לחזור ביום חמישי, כדי להיות כאן בשבת. תבדוק ותחזור אליי'.

יוסי החל מיד במלאכה, בדק בנתונים שלפניו, והחל לחפש. המסך המרצד גילה שאין מקומות בחברות הטעות בטיסה ישירה מאנטוורפן לניו יורק, אך חיפוש מדוקדק גילה מקום פנוי בטיסת 'סוויסאייר' מז'נבה לניו יורק, היוצאת באותו יום שני בשעת לילה מאוחרת...

גם בחזרה, יש מקומות לרוב בטיסת 'סוויסאייר' 111 הממריאה ביום חמישי בשעה 8:00 בערב, מניו יורק לז'נבה. 'נפלא, יש מקומות, צריך רק לוודא שהלקוח מוכן לטוס דרך ז'נבה', הרהר יוסי כשחיג למשרדו של איש העסקים. המזכירה הסבירה כי הבוס יצא לפגישה, והיא איננה רשאית לאשר טיסה כזו בלעדיו. 'כשיחזור - אגיד לו לחזור אליך', הבטיחה.

יוסי הביט בשעון הצצה חטופה, ונבהל לרגע. השעה הייתה 1:53, בעוד שבע דקות מתחיל השיעור, והוא כמעט שכח. נו, מה עושים עכשיו? - הלקוח אינו במשרד, אי אפשר להשיג אותו כדי לתפוס את המקומות בטיסה. אם ימתין עד אחרי השיעור - אולי יתפסו המקומות הריקים, והלקוח יישאר מאוכזב? ואולי יחזור אליו כבר בעוד כמה דקות?



ולכן מיועדנו איש העסקים לא היה על המסוס. בשעה 20:18 לפי שעון מקומי קיבל הטייס אישור להמראה, וציפור המתכת הענקית החלה לנוע על המסלול והמריאה לשחקים...

בשעה 21:14, פחות משעה אחרי ההמראה, שידרו הטייסים אות מצוקה. הם החלו לקבל הוראות מבקרת הטיסה, אך מהר מאוד נותק עימם הקשר, ודאגה רבה הזדחלה בלבבות. כעבור כרבע שעה, בשעה 21:31 התרסק המטוס לים, במרחק כשמונה קילומטרים ממזרח קנדה, לעיני עדי ראייה המומים ומוזעזעים מאסון התעופה הנורא...

פחות מרבע שעה אחר כך, קיבלו כל סוכני הנסיעות בעולם הודעה קצרה ודרמטית: 'טיסת 'סוויסאייר' 111 מניו יורק לז'נבה, התרסקה. כל 215 הנוסעים ו-14 אנשי הצוות נהרגו!'

יוסי פותח את המחשב, ומגלה את ההודעה. משהו צלצל לו, הוא מכיר מישהו שהיה על הטיסה הזו, טיסה 111 של 'סוויסאייר', ביום חמישי... הוא התעסק עם הטיסה הזו, לא? - - -

לבו החסיר פעימה. יש לו לקוח על הטיסה שהתרסקה? לבו צנח לרגע, עד שזנחה... לא, הלקוח לא בטיסה! הלקוח הפסיד את הטיסה, כי יוסי היה בשיעור כשנתפסו המקומות האחרונים!

הוא ממחר להעביר את ההודעה הדרמטית ללקוח, ומוסיף עוד שלוש מילים: 'כי הם חיינו...'

עשר דקות חולפות, עד שהלקוח, איש העסקים המעונב, התייצב במשרדו וחיבק אותו בחום. 'תודה על שאתה כל כך מקפיד על השיעור היומי', הוא אומר כשדמעות בעיניו, 'השיעור שלך - הציל את החיים שלי!'

עוד לפני שבת, הגיעה עוגת קרם גדולה ומשובחת לביתו של יוסי, ועליה כיתוב: 'תודה על החיים! מתחתיה, אחרי ברכה מרגשת, נכתב באותיות קטנות: 'תגיד לי איפה השיעור, אני רוצה להצטרף...'

לפעמים, קשה לראות בעיניים, לפעמים - זה כל כך בולט. ככל שנבין שהחיים האמיתיים שלנו אינם העסקים והחברים, אלא החיבור האמין והקשר החזק עם התורה, המעניקה לנו כוחות - כך נזכה לחוש את הגנת התורה, להרגיש את שמירתה העילאית, וגם להתחבר אליה באהבה.

הסיפור המסעיר, פורסם מפי בעל המעשה בספר 'אור דניאל' פרשת כי תבוא, והוא חושף בפנינו עד כמה תורה מגנא ומצאל, עד כמה הקשר והחיבור והנכונות להתמסר לתורה שומרים ומגינים עלינו. הרי יתכן כי יוסי היה יכול להרשות לעצמו לוותר על יום אחד בשיעור, הרי יש לו לקוח חשוב, והטיסה עבורו דחופה, והוא צפה מראש באופן נכון כל כך שהלקוח יתעצבן, ומי יודע אם יהיו מקומות וכו' וכו'...

אבל הוא בחר להתמסר לחיים האמיתיים, לשעת הלימוד היומית. להקריב הכל - פרנסה, קשרי לקוחות, רצונות, דגה דחופה - כי את השיעור היומי לא מפספסים, ובמהלכו מתחברים לחמץ המצן האמיתי, לחיים החשובים עצמם. כך זכה וזיכה את חברו בחיים!

רגע אחד של התלבטות, ואחריה החליט בגבורה: 'בעוד שש דקות השעה שתיים, אז יתחיל השיעור ואני אהיה שם. זו השעה היומית שלי, זה החמץ שלי, זה נותן לי את הכח, אני לא יכול לוותר על זה!' הוא מחליט להותיר את הדאגות מאחוריו, להניח את השלט המוחזב על השולחן, ולכבות את הטלפון הסלולרי. 'עכשיו מתחיל השיעור!' - הוא מזכיר לעצמו באושר, ומקווה שהלקוח הוותיק והאיכותי, יתאזר בסבלנות...

השיעור האיר, הדברים היו מתוקים מדבש, דף הגמרא היה מובן ובהיר. 'זה באמת חמצן לנשמה!' - הרהר יוסי באושר בשעה שהדליק את מכשיר הסלולרי. 'שבע הודעות בתא הקולי', ריצדו לפניו האותיות במסך הקטן, 'שבע עשרה שיחות שלא נענו...'

הוא מביט במסך בחוסר אמון, מעולם לא היה לו דבר כזה... בעיניים מתוחות מדאגה הוא מביט מי המתקשרים, ומגלה כי כל השיחות הן מהקליינט הוותיק הממתין למענה בנושא הטיסה לניו יורק... הלה כנראה לחוץ מאוד, וכך נשמע גם מהודעותיו המוקלטות בנוסח: 'תסגור לי את הטיסה הלילה, זה דחוף לי!' או: 'מה יהיה עם השירות שלך? למה אתה לא עונה?' אני חייב את הטיסה הערב!'

יוסי ממחר למשרד, מזנק ממש. מדליק את המחשב, ברוך השם - המקום בטיסה לניו יורק הלילה עדיין פנוי... צריך רק לוודא מה קורה עם הטיסה חזרה... - אך הנה איו באובי: כל המקומות נתפסו, 215 המקומות מלאים!

הוא מתקשר ללקוח, איש העסקים, ומתחיל במסכת התנצלויות... הלה חסר סבלנות, קוטע אותו בשאלה: 'אבל סגרת לי? אני אהיה בניו יורק מחר ועד שבת חוזר לכאן?'

יוסי מגמגם, מתנצל שוב, ומנסה להסביר: 'להיום - אני יכול לסגור לך, יש מקום. אבל חוזר אין מקום, המקומות נתפסו בינתיים... או שתחזור אחרי שבת, או שננסה דרך מקום אחר להחזיר אותך...'

הלקוח מתעצבן: 'אז אל תזמין לי, לא צריך טובות, ולא צריך כזה שירות. הרי היה מקום בחזרה, ובגלל שלא ענית שעה - אז אין לי איך לחזור לשבת, ולכן אני לא נוסע הערב. שתדע שזה לא בסדר לעשות דבר כזה ללקוח, אבל שתדע את זה עבור הלקוחות הבאים, כי אני - סיימתי איתך!' הוא אומר בכעס, וטורק את השפופרת...

יוסי מתאכזב, ומבליע אנחה כבידה. 'חבל' הוא היה לקוח טוב, הוא אומר לעצמו, 'חבל שכל כך כעס... אבל מה יכולתי לעשות? הרי הוא יודע שיש לי את השעה היומית של החיבור האמיתי, שיש לי את הזמן בו אני שואב כוחות ויכולות... מה אעשה שבינתיים נתפסו המקומות? כן, יש לי שעה ביום שאני מנותק, בעצם - זו השעה בה אני הכי מחובר, הכי מחובר!'

ואכן, הקליינט לא טס באותו שבוע מחוסר מקום, שמו לא הופיע במחשבי 'סוויסאייר'. יוסי נרגע מהשיחה הקשה, מבין כי פרנסה מידו של הבורא, אשר נתן לנו את תורתו, ואין הפסידים מהתחברות לתורה. 'כן, לפעמים זה דורש התמסרות', הוא חוזר ומזכיר לעצמו, 'לפעמים השיעור היומי דורש הקרבה. אבל זה כדאי, כל כך כדאי!'

ביום חמישי שאחריו, בשעה 20:00 בערב, היה מטוס 'מקדונל-דאגלס 11', של חברת 'סוויסאייר', מוכן לטיסה 111 משדה התעופה קנדי בניו יורק לז'נבה שבשווייץ. עוד כמה דקות חולפות עד שכל 215 הנוסעים התיישבו במקומותיהם, וכצפוי - לא היה בטיסה אף מקום פנוי,

קשירה והתרת קשר בשבת

האם מותר לקשור בשבת קשר חזק? האם מותר להתיר קשר שהסתבך בנעליים בשבת?

א. הקושר בשבת קשר של קיימא והוא מעשה אומן חייב, כגון קשר הגמלים וקשר הספנים, אבל הקושר קשר של קיימא ואינו מעשה אומן כגון הקושר חבל בדלי, או הקושר רסן בפי הבהמה, אף על פי שהם קשרים של קיימא, מכל מקום כיון שהם מעשה הדיוט, אינם אסורים אלא מדרבנן, וכן הקושר קשר שהוא מעשה אומן אבל אינו של קיימא, אינו אסור אלא מדרבנן.

ב. קשר שאינו של קיימא ואינו מעשה אומן, מותר לכתחילה לקושרו בשבת. וכל קשר שמותר לקושרו-מותר להתירו בשבת.

ג. יש אומרים שכל קשר שאינו עשוי להתירו באותו יום עצמו נחשב כקשר של קיימא שאסור לקושרו בשבת, ויש חולקים ואומרים שכל שאין הקשר מתקיים במשך שבעה ימים לא נקרא קשר של קיימא ומותר לקושרו בשבת, וכן הלכה להקל כסברא אחרונה, שאם לא מתקיים במשך שבעה ימים לא נקרא קשר של קיימא ומותר לקושרו בשבת אם אינו מעשה אומן.

ד. יש אומרים שצריך להזהר שלא לקשור בשבת שני קשרים זה על זה בשבת אף על פי שאינו עושה כן לקיימא, מפני שאין אנו בקיאים לדעת מה נקרא "מעשה אומן", ושמה שני קשרים זה על זה נחשבים כמעשה אומן, ויש חולקים ומתירים לקשור שני קשרים זה על זה כל שאינו עושה כן לקיימא, וכן המנהג להתיר, והמחמיר-תבוא עליו ברכה. ובמקום צורך אין להחמיר וקשר בודד שהיה קשור מלפני שבת, טוב להזהר שלא להוסיף עליו קשר שני בשבת לחזקו הדק היטב.

ה. כל קשר שלפעמים הוא נמלך עליו ומבטלו לעולם, אף על פי שבשעת עשייתו לא היה דעתו על מנת לקיימו לעולם, נחשב כאילו הוא קשר של קיימא ואסור לקושרו בשבת, אבל קשר שאין דרך לקיימו אלא רק לאיזה זמן מסויים ולא לבטלו לעולם, אם גילה דעתו בפירוש שברצונו להתירו במוצאי שבת-מותר לקושרו בשבת.

ו. כל קשר שאסור לקשור אותו בשבת, אסור גם להדקו אם נתרפה (כגון קשר כפול שהקשר העליון שבו נפתח), ועל כן צריך לזוהר שלא להדק את קשרי הציצות כשנתרפו.

ז. מותר לקשור קשר ועניבה על גביו אפילו על מנת להתקיים, ומכל מקום טוב להחמיר שלא לקשור באופן זה אלא כשעומד להתירו בתוך שבעה ימים, אבל עניבה בלי שום קשר, או קשר אחד בלי עניבה, מותר אפילו על דעת להתקיים לעולם.

ח. אם קשר שרוך נעלו בערב שבת בקשר ועניבה, ובלא כוונה נקשר בשני קשרים זה על זה, מותר להתירו בליל שבת. ואם אינו יכול להתירו מותר לחותכו ולנתקו, ולא יעשה כן בפני עם הארץ, פן יבוא להקל יותר.

ט. מותר לנשים לקשור מטפחת ראש בשבת בשני קשרים זה על זה כדרכן בחול כיון שעומדת להתירו. והמחמירות לעשות קשר ועניבה עליו-תבוא עליהן ברכה.

י. מותר בשבת לעשות קשר בעניבה שעונדים לנוי, כיון שאין זה נקרא קשר, שהרי במשיכה קלה הוא ניתן, וכן מותר בשבת להתיר את קשר העניבה.



אימון אישי הרב אהרן פרידמן

הכישלון

במקורותינו מצינו שיש מצב שבו נוטלים מן האדם את הבחירה, ומן השמים מסובבים שהוא ייכשל בדבר מה. לפעמים גלויה ואף בולטת הבחינה של: "משיב חכמים אחור ודעתם יסכל", והאדם שנכשל אינו מצליח להבין איפה היה ה'ראש' שלו ואיך הוא הגיע למצב כזה.

אין לנו עסק בנסתרות, וודאי שמי שאכל שום, מרצונו הטוב ומתוך בחירה, אינו יכול להתנער מן האחריות בטענה שזה היה מן השמים, כפי שלצערנו רבים עושים. מבחינתנו, מה שקובע הוא הכלל "מעשיך יקרבוך מעשיך ירחקוך", והאחריות כולה מוטלת עלינו.

לכן, בכל מקרה של כישלון, עלינו לקחת אחריות אישית ולבדוק את עצמנו כדי להבין איפה טעינו ומה לא עשינו כראוי. זאת כדי לתקן את הטעון תיקון, וגם כדי ללמוד איך להיזהר בפעם הבאה ולהיות בבחינת "חכם הרואה את הנולד".

אפשר להרחיב ולהאריך בנושא זה מן ההיבט של קבלת רצון שמים באהבה ובאמונה שכל דעביד רחמנא לטב עביד והכול לטובה, אבל נתמקד בשאלות הקשורות לנושא של הערכה עצמית:

1. איך מתמודדים עם הפגיעה הקשה בערך העצמי?

2. מה עושים ברגשות האשם על הפגיעה בקרובים אלינו?

3. ושאלת השאלות: האם גם במקרים כאלה יש תקווה לשוב ולקום ואף לפרוח ולעשות פרי ולהרגיש טוב, או שנגזר עלינו לסבול עד סוף חיינו מחרפה ומבושת פנים על העברות שיש עמך קלון?

עם שאלות לא פשוטות אלו ננסה להתמודד בעזרת ה'.

כמו גלגל החוזה, הכול עובר

הבה נהיה ריאליים ונניישר מבט למציאות הלא נעימה:

ברור שאין לנו דרך לגרום לאנשים להעריך את מי שהקדיח תבשילו. גם אין לנו דרך לגרום להם לשכוח את מה שעניניהם ראו או אחזניהם שמעו. את הנעשה אין להשיב. הנזק התדמיתי נעשה. זו עובדה, מצערת ככל שתהיה. השאלה היא: מה עושים עכשיו? אכן, כרגע המצב האישי שלנו נראה בכי רע. אנו מושפלים ומשמשים נושא לשיחה בפי כול, ולא לטובה, ומה הלאה?

הבה נהיה ריאליים ונניישר מבט גם למציאות אחרת:

לחיים קצב משלהם. אי אפשר למהר את הקצב ולא להאט אותו, אך בסופו של דבר - הכול עובר. שום דבר אינו נמשך לנצח. כך ברא אלוקים את עולמו. כגלגל החוזה שום דבר אינו קיים לעולמי עד, ושום דבר אינו בטוח או סופי. מה שעולה עשוי גם לרדת, ומה שיוֹרד עשוי גם לעלות. "ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל. ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומם".

אפילו בקוטב הצפוני ובקוטב הדרומי, שבהם שולטת החשכה במשך כחצי שנה, בסופו של דבר השמש זורחת. עוד לא נוצר הסיט שמעולם לא נגמה עובדה היא, שגם השעה הקשה ביותר איננה נמשכת יותר משישים דקות, אף אם בשעת מעשה היא נראית בעינינו כנצח. הכול עובר.

בזמנים הקשים ביות שלנו, בעתות המצוקה האיומות ביותר, כדאי לנו לחזור ולשנן לעצמנו, ש'זמן' הוא מושג יחסי. בתקופות קשות ומעיקות, חודש או חודשיים, שנה או שנתיים, עשויים להיראות כמו נצח. אפילו דקות, בעיני הסובל מכאבי שיניים עזים, נראות כמו שעות רבות מספור, אולם במבט לאחור נראה הזמן כצל עובר. כשאר משהו נמצא במצב מסובך ואינו רואה שום מוצא ממנו, נדמה לו שזה "סוף העולם", והוא נוטה להרים ידיים ולחדול מן ההשתדלות להציל את עצמו, מתוך תחושה שהוא כבר נוצח בקרב וכבר יצא כשידו על התחונה.

צריך רק סבלנות, להיות בבחינת: "חבי כמעט רגע עד יעבור זעם", ומה שחשוב ביותר הוא להיערך למצב החדש ולפתח גישה נכונה ושיטתית להתמודדות עם הבעיות השונות והמגוונות שהמצב מביא בעקבותיו.

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

אצל מי המפתח?

יד ביד אזוקים באזיקים יוצאים השניים אל מחוץ לבנק. ביני לביני הגיעו אל המקום כוחות משטרה עתונאים מהתקשורת ומכל מערכות העתונים כדי לסקר את האירוע. הרם את ידך! נשמעו קריאות השוטרים, שהבחינו כי השודד חמוש והשוטר אינו חמוש כלל, והשוטר האמיתי... שהיה לבוש אזרחית קורא לעברם אני השוטר והוא שודד שמתחזה. ג'ורג' שתפס את העניין התחיל גם הוא מרים קולו 'אל תאמינו לו עליו נאמר "עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחס" (סוטה כב:), בגלל אנשים כמוהו החברה שלנו נראית ככה' סיים השודד.

עמדו כוחות הבטחון נבוכים, עד ש... השוטר האמיתי הרים את היד באוויר והציג את המפתח...

פרשת מטות מלמדת אותנו את ענין הנדרים, אך בל נשכח את דברי חז"ל העומדים מנגד "טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם" (קהלת ה, ד). אם נחשוב קודם שנוציא דבר מה מפינו, אז נוכיח שהמפתח אצלנו ולא אצל הבעל דבר.

השעה 2:00 בצהריים שעון ניו יורק. ג'ורג' [שם בדוי, והשם האמיתי לא שמור במערכת!] פורץ לבנק המרכזי מוסווה בבגדי שוטר, ניגש לפקידה וקורא "זה שוד! את הכסף, פליז!", הפקידה המבוהלת החלה מרוקנת את הקופה, זריז! שואג גורג' בגרון ניחר, ו'שאף אחד לא יעז לזוז ממקומו' הזהיר.

שוטר חמוש באקדח שהיה נוכח באותה שעה בבנק, החל מחשב איך להציל את הבנק העשוק [שלקח את הכסף מהאזרחים בצדק, כמובן...]. מיד עושקו, למזלו היה הוא לבוש בגדי אזרח רגיל.

בדקה שקראתם את הקטע הקודם, בינתיים השודד נטל את הכסף ופנה ללכת, אך עבר על פני השוטר, וזה האחרון בסיבוב מהיר, השליך את הנשק של ג'ורג' מידו, וצווח 'דונט מוב' [תרגום: אל לזוז], 'ידידי המשחק נגמר', תן את ידך!, במיומנות של שוטר אזק הוא את ידיו באזיקים. וזעק לתוך פומית הטלפון 'משטרת ניו יורק הרגע התבצע פה שוד, אני בשליטה מלאה, אני קורא לכל הכוחות להגיע למקום האירוע'.

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו לאתרנו



מרח הרשל"צ הרב **יצחק יוסף** שליט"א
בכל מוצאי שבת
בשעה 21:30



הרה"ג **ליאור גלזר** שליט"א
בכל יום חמישי
בשעה 22:15



הרה"ג **ראובן אלבו** שליט"א
בכל יום חמישי
בשעה 21:00



הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
בכל יום רביעי
בשעה 22:00

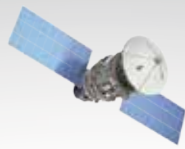


הרה"ג **אייל עמרמי** שליט"א
בכל יום שני
בשעה 19:30



הרה"ג המקובל **בניהו שמואלי** שליט"א
בכל יום ראשון
בשעה 21:00

ניתן לצפות בדרשתו השבועית של הרה"ג **דניאל זר** שליט"א באתרנו Rabenu.com



"המשכילים יזהרו כזהר הרקיע ומצדיקי הרבים נכונבים לעולם ועד"

(דניאל פרק י"ב פסוק ג')

ערוץ הלוויין דר וסוחרת. לוויין יוטלסאט 7A. תדר 12529 .S.R. 01480 H.